

[Hjem](#) > [Promilleafgiftsfonden](#) > [2014](#) > [Videnbase og specialrådgivning](#) > [Pas på manganmangel i vintersæd i år – især ved tidlig såning](#)

Pas på manganmangel i vintersæd i år – især ved tidlig såning

Med kraftig vækst er der større risiko for manganmangel. Der kan derfor være behov for at behandle markerne en ekstra gang med mangan i efteråret 2014 for at forebygge eller afhjælpe mangel. Det gælder specielt ved tidlig såning af vintersæd.

Vintersæden er mange steder kraftig. Erfaringsvis kan kraftig vækst i efteråret resultere i manganmangel, der først afslører sig henover vinteren og i det tidlige forår. I 2014 blev det muligt at bruge tidlig såning af vinterhvede som alternativ til efterafgrøder. Specielt i tidligt såede marker er der behov for at være opmærksom på risiko for manganmangel. Dette forstærkes af, at efteråret har været præget af høj solindstråling og højere temperaturer end normalt.

Derfor kan der være behov for at forebygge manganmangel i vintersæd en ekstra gang i efteråret 2014. Af vintersædsarterne er vinterbyg mest følsom, men vinterhvede kan også rammes af manganmangel, især ved tidlig såning. Vinterrug er mindre følsom. Vinterraps anses heller ikke normalt som værende følsom for manganmangel.

Specielt i følgende tilfælde anbefales behandling mod manganmangel:

- Der er tegn på manganmangel i marken.
- Der er før konstateret problemer med manganmangel i marken.
- Vinterbyg eller vinterhvede, som er kraftigere end normalt.
- Vinterhvede sået tidligt i første uge af september.
- Marken er ikke eller kun én gang behandlet for manganmangel i efteråret.

Behovet for manganmangel kan fastlægges mere præcist ved målinger med en såkaldt mangantester (NN Easy 55).

Der opnås en bedre virkning af mangan ved flere tildelinger af små doser end ved én eller få tildelinger af store doser.

Undgå at udsprøjte mangan ved udsigt til nattefrost.

Mangan kan udbringes sammen med ukrudtsmidler. Ved høje temperaturer i varme efterår bør mangan dog udelades sammen med ukrudtsmidler. Der er normalt ikke problemer med blandbarheden og eventuelle problemer vil i mange tilfælde fremgå af [Middeldatabasen](#).

Se [dyrkningsvejledning for mangan og manganmangel](#).

Se [video om manganmangel i vårbyg](#).

Oversigt over manganmidler

Tabel 1. Eksempler på manganholdige midler til udsprøjtning med angivelse af cirkapriser. I [PlanteNyt nr. 1035](#) er der en oversigt over flere egnede midler til afhjælpning af mangel på forskellige mikronæringsstoffer.

Eksempler på middel	Type	Indhold	Pris pr. enhed	Dosering og pris pr. hektar ved 100 g Mn pr. ha 1)	Dosering og pris pr. hektar ved 400 g Mn pr. ha 2)	Pris pr. kg mangan
Mangansulfat (pulver)	Mangan-sulfatpulver	320 g pr. kg	10 kr. pr. kg	0,3 kg pr. ha 3) + 4)	1,3 kg pr. ha 3) + 4)	30 kr.
				3 kr. pr. ha	13 kr. pr. ha	
Mangancarbonat 5)	Mangan-carbonat	500 g pr. l	50 kr. pr. l	0,2 l pr. ha	0,8 l pr. ha	100 kr.
				10 kr. pr. ha	40 kr. pr. ha	
NitraMan	Mangan-nitrat	235 g pr. l	22 kr. pr. l	0,4 l pr. ha	1,7 l pr. ha	88 kr.
				9 kr. pr. ha	37 kr. pr. ha	
Norotech Mangan 4)	Kompleks	150 g pr. l	35 kr. pr. l	0,7 l pr. ha	2,6 l pr. ha	245 kr.
				25 kr. pr. ha	91 kr. pr. ha	

1) Udelukkende forebyggende doseringer, hvor manganmangel normalt ikke optræder.

2) Dosering pr. udsprøjtning ved konstateret manganmangel eller på arealer disponeret for manganmangel.

3) På grund af den lave pris vælges normalt en dosering på 2-3 kg mangansulfat pr. gang.

4) Der skal tilsættes sprede/klæbemiddel (ikke indregnet i prisen).

5) Omfatter f.eks. CarboMan 500, og Microcare Mangan.

Effekten af midlerne pr. gram tilført mangan er ikke væsentligt forskellig. Der er gennemført et stort antal forsøg med sammenligning af virkningen af forskellige produkter. Direkte sammenligning af virkningen vanskeliggøres af, at der sjældent er brugt samme manganmængde, og mangansulfat kan være brugt med eller uden tilsætningsmiddel. Valg af middel kan derfor ske efter pris og efter, hvor let det er at håndtere de forskellige midler. Forsøg viser i øvrigt også kun små forskelle mellem forskellige doseringer af mangan.

Kontakt din lokale rådgivningsvirksomhed, hvis du vil vide mere om dette emne.